Eerste Kamer der Staten-Generaal **I**

Vergaderjaar 2026-2027

37 020 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2027

37 020 K Vaststelling van de begrotingsstaat van het Defensiematerieelbegrotingsfonds voor het jaar 2027

A[1] **BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 november 2026

Hoewel er nu geen sprake is van oorlog in Nederland, is het ook geen vrede. In deze grijze zone heeft Nederland elke dag te maken met cyberaanvallen, spionage, sabotage, desinformatie en andere vormen van beïnvloeding en dwang. De grootschalige Russische invasie van Oekraïne heeft oorlog teruggebracht naar Europa. Dit maakt de dreiging voor Nederland direct tastbaar.

Het veilig houden van ons land in deze moeilijke omstandigheden is onze gezamenlijke en belangrijkste taak. Gezien de omvang van de dreiging kan geen tijd verloren gaan om een sterke krijgsmacht te bouwen. Daarom worden alle kansen die zich voordoen om versneld gereed te zijn voor het eventuele gevecht van morgen met beide handen aangegrepen. In de Defensienota 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 staan hiertoe concrete plannen en maatregelen.

Het kabinet hecht zeer aan een vruchtbare samenwerking met uw beide Kamers, aan de belangrijke rol die u speelt bij het borgen van zorgvuldige controle en aan het budgetrecht van de Staten-Generaal. Tegelijkertijd heeft het kabinet ook de opdracht de krijgsmacht versneld te versterken en de weerbaarheid van Nederland te garanderen in onzekere tijden. Dit vergt soms flexibiliteit en incidenteel zijn bijstellingen van de Defensiebegroting nodig die niet gelijk lopen met de reguliere begrotingsmomenten. Het kabinet trekt daarin graag samen met u op en met deze brief doe ik een beroep op uw steun.

Rondom de Ontwerpbegroting voor 2027 doet zich een aantal ontwikkelingen voor. Ik neem u daar graag in mee:

1. Nota van wijziging
Om administratieve redenen wordt er een Nota van Wijziging (NvW) opgemaakt die ik op korte termijn aan de Tweede Kamer zal aanbieden. Dit betreft technische aanpassingen van de Ontwerpbegroting van het Defensiematerieelbegrotingsfonds. Na vaststelling van de NvW hebben we de mogelijkheid om in 2027 verplichtingen aan te gaan voor 26 projecten uit de Defensienota 2026. De verplichtingenruimte van deze projecten stonden in de Ontwerpbegroting nog op de post “Onverdeeld” in de jaren 2028 en verder. Vanwege mogelijke versnellingen worden met deze NvW de verplichtingen naar 2027 gehaald en op de juiste artikelen gezet. Het betreft dus administratieve

[1] De letter A heeft alleen betrekking op 37 020 X.

wijzigingen die de investeringen uit de Defensienota 2026 mogelijk maken. Op deze manier kan Defensie versneld invulling geven aan de belangrijke investeringen die voortkomen uit de Defensienota 2026. Daarnaast worden de kasuitgaven van bovengenoemde projecten en twee projecten ten behoeve van het Nationaal Programma Defensie Industrie en Innovatie (waaronder de oprichting van de Defensie Innovatie en Opschaling Autoriteit) op de juiste artikelen gezet. Deze kasuitgaven stonden nog op de post “Onverdeeld” en worden nu met een administratieve wijziging op de juiste artikelen gezet.

2. Maatregelen met een korter tijdsbestek
Er zijn 9 projecten uit de Ontwerpbegroting 2027 (incl. NvW) waarvoor geldt dat het aangaan van de verplichtingen in het eerste kwartaal van 2027 zal plaatsvinden. Gezien het verwachte moment van behandelen van de Ontwerpbegroting 2027 (inclusief de NvW) door uw Kamer leidt dit tot het later aangaan van de verplichtingen. Gezien de urgentie en tegelijkertijd de grote internationale vraag naar militair materieel, betekent deze latere behandeling concreet vertraagde opbouw van onze munitievoorraden, uitgestelde verbetering van onze cyber- en luchtverdedigingscapaciteiten en latere noodzakelijke versterking van onze landeenheden die zorg dragen voor de bescherming van het NAVO bondgenootschap. Het gevolg hiervan is dat het risico voor onze militairen toeneemt, zij het eventuele gevecht minder lang kunnen volhouden en langere tijd niet de gevechtskracht kunnen leveren die de NAVO noodzakelijk acht.

3. Mutaties samenhangend met het Belastingplan
Naast bovengenoemde wijzigingen zijn er wijzigingen op de Ontwerpbegroting 2027 die samenhangen met de aanpassing van het Belastingplan. Hiervoor is kas- en verplichtingenbudget uit de jaren 2027 en 2028 geschoven naar 2026. Hiermee wordt een interdepartementale overheveling van € 100 miljoen aan het ministerie van Economische Zaken gefinancierd. Deze middelen zullen beschikbaar worden gesteld aan Invest-NL voor het oprichten van een defensie investeringsfonds met als doel de toegang tot risicodragend kapitaal voor innovatieve dual-use ondernemingen in het defensie- en veiligheidsdomein in de latere groeifase te verbeteren. Daarnaast wordt € 100 miljoen voor het project Maritime Strike naar 2026 geschoven. Hiermee wordt versnelde betaling voor de verwerving van Tomahawk kruisvluchtwapens mogelijk gemaakt.

Om tot uitvoering van de hierboven beschreven maatregelen over te kunnen gaan, wil ik uw Kamer verzoeken om zo snel als mogelijk met mij van gedachten te wisselen over de Ontwerpbegroting 2027 (incl. NvW). Het kabinet gaat graag met u in gesprek over hoe we recht kunnen doen aan een zorgvuldige begrotingsbehandeling én aan het voorkomen van vertraging in de noodzakelijke versterking van de krijgsmacht. Hierbij valt te denken aan een beroep op artikel 2.25 lid 2 van de Comptabiliteitswet 2016 wanneer een tijdige begrotingsbehandeling voor u onverhoopt niet mogelijk blijkt te zijn.

De betrokkenheid van de leden van de Eerste Kamer bij de veiligheid van Nederland, Europa en de NAVO is overduidelijk en wordt zeer gewaardeerd. Daarom doe ik een beroep op de leden om samen de versterking van de krijgsmacht te kunnen laten doorgaan in een wereld die wordt gekenmerkt door geopolitieke instabiliteit. Samen beschermen we wat ons dierbaar is.

De minister van Defensie,

Dilan Yeşilgöz-Zegerius